विशिष्टीकरण तालिका

२०७८

(नमुना प्रश्नसहित)

(कक्षा-६)

नेपाल सरकार

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय

पाठ्यक्रम विकास केन्द्र

सानोठिमी, भक्तपुर

प्रकाशक : नेपाल सरकार
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय
पाठ्यक्रम विकास केन्द्र
सानोठिमी, भक्तपुर

© पाठ्यक्रम विकास केन्द्र

वि.सं. २०७८

विषयसूची

क्र.स.	विषय	पृष्ठ सङ्ख्या
१	नेपाली	१
३.	**English**	९
४.	गणित	१७
५.	विज्ञान तथा प्रविधि	२२
६.	स्वास्थ्य, शारीरिक तथा सिर्जनात्मक कला	३२
७.	सामाजिक अध्ययन तथा मानव मूल्य शिक्षा	३७

विशिष्टीकरण तालिका

कक्षा ६ पूर्णाङ्क : ५० समय : २ घन्टा

क. सं.	क्षेत्र (पढाइ र लेखाइ)	परीक्षणीय पक्ष	ज्ञान	बोध	प्रयोग	उच्च दक्षता	प्रश्न सङ्ख्या र अङ्क भार: जम्मा प्रश्न	उत्तर दिनुपर्ने प्रश्न सङ्ख्या	अङ्क भार	स्पष्टीकरण
१.	शब्दभण्डार	शब्दार्थ	१				१	१	२	पाठमा प्रयोग भएका कुनै चारओटा शब्द (मौलिक ३, आगन्तुक १) दिई तिनको अर्थसँग मिल्दो शब्द दिएर खाली ठाउँ भर्न लगाउने
		शब्द पहिचान	१				१	१	२	पर्यायवाची १, विपरीतार्थी १, अनेकार्थी/श्रुतिसमभिन्नार्थी १, समावेशक/लघुतावाची शब्द/सिङ्गो शब्द १ पर्ने गरी सङ्केतबमोजिम खाली ठाउँ भर्न लगाउने
		वाक्यमा प्रयोग			१		१	१	२	उखान वा टुक्काबाट १, पारिभाषिक/अनुकरणात्मक र निपात मध्येबाट १ पर्ने गरी जम्मा २ दिई अर्थ खुल्ने गरी वाक्यमा प्रयोग गर्न लगाउने
२.	वर्णविन्यास	शुद्धीकरण			१		१	१	१	य/ए, , ब/व , श/ष/स, पञ्चम वर्णमध्येबाट कुनै २ ओटा बहुवैकल्पिक प्रश्न सोध्ने
					१		१	१	२	एउटा शब्दमा एउटा मात्र अशुद्धि पर्ने गरी ह्रस्व १, दीर्घ १ (इकार र उकार), लेख्य चिह्न १, पदयोग/पदवियोग/चन्द्रबिन्दु/शिरबिन्दु १ पर्ने गरी ४ ओटा अशुद्धि भएका वाक्य दिई शुद्ध पार्न लगाउने
३.	भाषिक संरचना	शब्दवर्ग पहिचान			१		१	१	२	नाम, सर्वनाम, विशेषण र क्रियापदमध्ये कुनै **३** र क्रियायोगी, नामयोगी, संयोजक, विस्मयादिबोधक र निपातमध्येबाट कुनै **१** ओटा शब्द पर्ने गरी एउटा अनुच्छेद दिई रेखाङ्कित शब्दको वर्ग पहिचान गर्न लगाउने
		काल/पक्ष र भाव/अर्थ पहिचान			१		१	१	२	काल र पक्षबाट ३ ओटा र भाव/अर्थबाट १ ओटा धातु सङ्केत गरी खाली ठाउँ भर्न लगाउने
		वाक्य परिवर्तन			१		१	१	३	कोटि (लिङ्ग, वचन, पुरुष र आदरमध्ये) बाट २, ध्रुवियता (करण/अकरण) बाट १ गरी जम्मा ३ ओटा सोधी वाक्य परिवर्तन गर्न लगाउने
४.	पठन बोध (दृष्टांश/अदृष्टांश)	व्याकरणिक बोध (भाषिक संरचना पहिचान)		१			१	१	३	गद्य विधा (दृष्टांश) पाठबाट १२५ शब्दसम्मको अनुच्छेद दिई उक्त अनुच्छेदबाट निम्न प्रकारका ३ प्रश्न सोध्ने : (क) गद्यांशबाट उपसर्ग लागेर बनेको १ ओटा र प्रत्यय लागेर बनेको १ ओटा शब्द पहिचान गर्न लगाउने । (ख) गद्यांशबाट द्वित्व शब्द १ ओटा र समस्त शब्द १ ओटा पहिचान गर्न लगाउने । (ग) गद्यांशमा प्रयुक्त कुनै वाक्यबाट कुनै एक कारक र विभक्ति प्रयोगको शब्दलाई रेखाङ्कन गरी ती पदको कारक र विभक्ति पहिचान गर्न लगाउने ।
		बोध प्रश्नोत्तर		१			१	१	४	गद्य विधाबाट बढीमा १२५ शब्दसम्मको अनुच्छेद (अदृष्टांश) दिई एक वा दुई वाक्यमा उत्तर आउने खालका तथ्यपरक, सन्दर्भबोधक, प्रतिक्रियाबोधक आदि ४ ओटा प्रश्न सोध्ने
५.	बुँदा टिपोट	गद्य विधा				१	१	१	४	गद्य विधाका दृष्टांश पाठबाट १०० शब्दसम्मको गद्यांश दिई ४ ओटा बुँदा टिपोट गर्न लगाउने
६	निर्देशित रचना	कथा/जीवनी, चिठी/संवाद/				१	२	१	३	बुँदाका आधारमा जीवनी/कथामध्येबाट एक र चिठी/निवेदन/संवाद/वादविवादमध्येबाट एक गरी दुईओटा प्रश्न सोधी कुनै एक प्रश्नको उत्तर लेख्न लगाउने

		वादविवाद ⁄ निवेदन								
७..	भावविस्तार	लयबद्ध(कविता), आख्यानात्मक(कथा) प्रबन्धात्मक ⁄ निबन्धात्मक, जीवनीपरक पाठका विशिष्ट पङ्क्ति				१	२	१	३	कविता र कथा पाठमध्येबाट १, प्रबन्ध ⁄ निबन्ध, जीवनी, एकाङ्की पाठमध्येबाट १ पर्ने गरी कुनै दुई विशिष्ट पङ्क्ति दिई कुनै एकको भावविस्तार गर्न लगाउने
८.	पाठगत बोध	सन्दर्भमा आधारित अतिसङ्क्षिप्त उत्तरात्मक (**पाठगत पठनबोध अति छोटो**)				१	२	१	४	निम्नबमोजिम दुई प्रश्न सोधी कुनै एक प्रश्नको उत्तर दिन लगाउने : (क) पाठ्यपुस्तकका आख्यानात्मक (कथा) पाठबाट उद्धृत गरी त्यसका आधारमा विषयवस्तु लेख्ने, घटना वर्णन, मूल भाव वा सन्देश, चरित्र चित्रणसम्बन्धी वा लयबद्ध (कविता) पाठबाट कुनै अंश उद्धृत गरी त्यसका आधारमा विषयवस्तु उल्लेख, वर्णन, मूल भाव वा सन्देशसम्बन्धी एक वा दुई वाक्यमा उत्तर दिने खालका अतिसङ्क्षिप्त उत्तरात्मक ४ प्रश्न सोध्ने (ख) पाठ्यपुस्तकका जीवनी, निबन्ध ⁄ प्रबन्ध, रूपकमध्ये कुनै एक विधाबाट गद्यांश उद्धृत गरी त्यसका आधारमा विषयवस्तु लेख्ने, घटना वर्णन गर्ने, मूल भाव वा सन्देश उल्लेख गर्ने, चरित्र चित्रणसम्बन्धी एक वा दुई वाक्यमा उत्तर दिने खालका अतिसङ्क्षिप्त उत्तरात्मक ४ प्रश्न सोध्ने
		तार्किक शिल्प ⁄ समस्या समाधान				१	१	१	३	पाठ्यपुस्तकभित्रका पाठका कुनै सन्दर्भ दिई आफ्ना विचारले पुष्टि गर्ने, तर्क दिने वा कुनै समस्या देखाई समस्या समाधान गर्ने खालका प्रश्न सोध्ने
		सन्दर्भमा आधारित लामो उत्तरात्मक				१	२	१	५	पाठ्यपुस्तकभित्र समावेश गरिएका (कविता ⁄ कथा ⁄ जीवनी ⁄ निबन्ध-प्रबन्ध ⁄ एकाङ्की) पाठमध्ये कुनै दुई विधाबाट पाठगत अंश वा सूचना दिई त्यसका आधारमा विश्लेषणात्मक तथा सिर्जनात्मक क्षमता परीक्षण गर्ने किसिमका कुनै दुई प्रश्न सोधी एकको उत्तर दिन लगाउने
९.	निबन्ध लेखन	आत्मपरक र वस्तुपरक				१	३	१	५	आत्मपरकबाट १ र वस्तुपरकबाट २ ओटा पर्ने गरी कुनै तीन शीर्षक दिने र तीमध्ये कनै एक शीर्षकमा १२५ शब्दमा नघटाई निबन्ध लेख्न लगाउने

बाह्य मूल्याङ्कन

(क) भाषिक सिप मूल्याङ्कन (पढाइ र लेखाइ)

क.सं.	क्षेत्र (पढाइ र लेखाइ)	परीक्षण गर्ने पक्ष	अङ्कभार
१.	शब्दभण्डार	शब्दार्थ र शब्द पहिचान	४
		वाक्यमा प्रयोग	२
२.	वर्णविन्यास	शुद्धीकरण	३

३.	भाषिक संरचना	शब्दवर्ग पहिचान	२
		काल, पक्ष र भाव	२
		वाक्य परिवर्तन	३
४.	बोध (दृष्टांश)	भाषिक संरचना पहिचान	३
		विभिन्न विधाका गद्य सामग्री	४
५.	निर्देशित रचना र स्वतन्त्र लेखन	कथा/जीवनी , चिठी/निवेदन/संवाद/ वादविवाद)	३
६.	बुँदा टिपोट	गद्य विधा	४
७.	भावविस्तार	कविता, कथा, प्रबन्ध/निबन्ध, जीवनी, एकाङ्की पाठका विशिष्ट पङ्क्ति	३
८.	पाठगत बोध	सन्दर्भमा आधारित सङ्क्षिप्त उत्तरात्मक	४
		तार्किक शिल्प/समस्या समाधान	३
		सन्दर्भमा आधारित लामो उत्तरात्मक	५
९.	निबन्ध लेखन	आत्मपरक र वस्तुपरक निबन्ध	५
	जम्मा		५०

नमुना प्रश्नपत्र

कक्षा : ६ | **पूर्णाङ्क : ५०**

विषय : नेपाली | **समय : २ घण्टा**

विद्यार्थीले उत्तर दिँदा सिर्जनात्मक र मौलिक तरिकाले उत्तर दिनुपर्ने छ ।

१. दिइएका अर्थसँग मिल्ने शब्द खाली ठाउँमा लेख्नुहोस् : २

परिवेश, अपरेटर, छेलोखेलो, सप्तर्षि

(क) फालाफाल हुने स्थिति

(ख) ध्रुवतारालाई परिक्रमा गर्ने सातओटा ताराहरूको समूह

(ग) मेसिन चलाउने व्यक्ति

(घ) चारैतिरको वातावरण

२. खाली ठाउँमा मिल्दो शब्द भर्नुहोस् : २

(क) 'जगत्' को उस्तै अर्थ दिने शब्द .... हो । (अनाथ, संसार, निष्पक्ष)

(ख) 'सत्मार्ग' को उल्टो अर्थ दिने शब्द .... हो । (सुमार्ग, मार्ग, कुमार्ग)

(ग) 'कृति' को श्रुतिसमभिन्नार्थक शब्द .... हो । (कीर्ति, प्रीति, स्वीकृति)

(घ) 'दुध' को लघुतावाची शब्द .... हो । (चोइटो, टुक्रो, तुर्को)

३. अर्थ खुल्ने गरी वाक्यमा प्रयोग गर्नुहोस् : २

श्रीगणेश गर्नु, शिलालेख

४. शुद्ध शब्द छानेर लेख्नुहोस् :

(अ) सारीरिक शारीरिक षारीरिक शारिरिक

(आ) बकिल वकील वकिल बकील

५. दिइएको वाक्यलाई शुद्ध पारी लेख्नुहोस् : २

मैले हजूरआमाका लागि औषधि किनेर ल्याए

६. रेखाङ्कित शब्दहरूको पदवर्ग छुट्याउनुहोस् : २

मोनिका विद्यालय जाँदै थिइन् । उनले बाटामा ज्यादै ठुलो सर्प देखिन् । त्यसपछि चिच्याएर भागिन् । साथीहरूले भने, "ओहो ! मोनिकालाई के भएछ ?"

७. दिइएका धातु र सङ्केतका आधारमा खाली ठाउँ भर्नुहोस् : २

(क) प्रवेश गाईलाई घाँस ………….. । (दिः अपूर्ण भूतकाल)

(ख) क्रिस्टिनाले भलिबल ……………. । (खेल् : पूर्ण वर्तमान काल)

(ग) छेदेन अर्को वर्ष सात कक्षामा ………… । (पढ् : सामान्य भविष्यत् काल)

(घ) तिमी खाजा ………………… । (खा : आज्ञार्थ)

८. दिइएका सङ्केतका आधारमा वाक्य परिवर्तन गर्नुहोस् : ३

(क) म सगरमाथा चढ्छु । (तृतीय पुरुष)

(ख) राधा बाँसुरी बजाउँछिन् । (पुलिङ्ग)

(ग) तिमीले रमाइलो कथा सुनायौ । (अकरण)

९. दिइएको अनुच्छेद पढी उत्तर लेख्नुहोस् : ३

आजका साना साना बालबालिकाले भोलि देश हाँक्नुपर्छ । त्यसैकारण बालबालिकालाई भविष्यका कर्णधार भन्ने गरिएको छ । बालबालिकाले व्यक्तिगत मात्र होइन सामाजिक क्षेत्रका काममा पनि चासो राख्नुपर्छ । नियमित रूपमा विद्यालय गएर लेखपढ गर्नुपर्छ । अमूल्य समय खेर फाल्नुहुँदैन । प्रगतिका लागि अनुशासन अपरिहार्य हुन्छ । सफल व्यक्ति बन्नका लागि समय तालिका बनाउनुपर्छ । आफूभित्रको प्रतिभा चिन्न सक्नुपर्छ । निरन्तर प्रयासले मात्र मानिस आआफ्ना लक्ष्यमा पुग्न सक्छन् । हामीले अहिल्यैदेखि भविष्यका बारेमा सोच्नुपर्छ ।

प्रश्नहरू

(क) अनुच्छेदबाट उपसर्ग र प्रत्यय लागेर बनेका एक एकओटा शब्द लेख्नुहोस् ।

(ख) अनुच्छेदबाट एक एकओटा द्वित्व र समस्त शब्द लेख्नुहोस् ।

(ग) अनुच्छेदमा रेखाङ्कन गरिएको शब्दको कारक र विभक्ति लेख्नुहोस् ।

१०. दिइएको गद्यांश पढी सोधिएका प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् : ४

यार्सागुम्बा बहुउपयोगी जडीबुटी हो । यो आधा किरा र आधा वनस्पितिको प्रजातिका रूपमा पाइन्छ । त्यसैले यार्सागुम्बा प्रकृतिको रहस्यमय उपहार मानिन्छ । यो तीन हजारदेखि पाँच हजार मिटरसम्मको उचाइमा पाइन्छ । हिमाली क्षेत्रमा हिउँ पग्लने क्रमसँगै यार्सागुम्बा देखिन थाल्छ । सुरुमा लार्भा बनेर देखिने यार्सागुम्बा च्याउका रूपमा विकसित हुन्छ । यसको आधा भाग चाहिँ जमिनमुनि वनस्पतिको जराका रूपमा रहन्छ । यार्सागुम्बा आयुर्वेदिक औषधी हो । यसलाई रक्तअल्पता, क्यान्सर, दम, रक्तचाप जस्ता रोगको उपचारका लागि प्रयोग गरिन्छ । यार्सागुम्बाले

रोग प्रतिरोधात्मक क्षमतासमेत बढाउँछ । यो बहुमूल्य जडीबुटी हो । नेपालको हिमाली भेगमा बस्ने बासिन्दाले यार्स्यागुम्बा सङ्कलन गर्ने गर्छन् । उनीहरूले सङ्कलन गरेको यार्सागुम्बालाई विदेशी बजारमा समेत पुऱ्याइन्छ । बर्सेनि यार्सागुम्बाबाट करोडौँ रकम भित्रिन्छ । यो अर्थतन्त्रको महत्वपूर्ण आधार हो ।

प्रश्नहरू

(क) यार्सागुम्बाका दुईओटा विशेषता लेख्नुहोस् ।

(ख) यार्सागुम्बा कति उचाइसम्म पाइन्छ ?

(ग) सुरुमा यार्सागुम्बा कुन रूपमा देखिन्छ ?

(घ) यार्सागुम्बालाई किन बहुउपयोगी जडीबुटी मानिन्छ ?

११. दिइएको अनुच्छेद पढी चारओटा बुँदा टिपोट गर्नुहोस् : ४

नेपालीले पाहुनालाई देवता मान्ने प्रचलन छ । आफूले रुखोसुखो खाए पनि अतिथिलाई मिठोमसिनो खुवाउने नेपाली चलन छ । जननी र जन्मभूमिलाई स्वर्गभन्दा पनि महान् ठान्ने परम्परा छ । सामाजिक हितका लागि पाटीपौवा, बाटोघाटो र पुलपुलेसा बनाउने चलन छ । नेपालीको दान गर्ने बानी प्रशंसनीय छ । समुदायमा जिउँदो छँदा जन्ती र मर्दा मलामी जाने प्रचलन छ । मारुनी, बालन र सोरठीका भाकामा टुङ्ना, डम्फु, च्याब्रुङ, मादल र मुरलीको कलात्मक संयोजन छ ।

१२ कुनै एक प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् : ३

(क) दिइएका बुँदाका आधारमा जीवनी लेख्नुहोस् :

नाम : शुक्रराज शास्त्री

जन्म : वि.सं. १९५०

जन्मस्थान : काठमाडौँ

पिता : माधवराज जोशी

माता : रत्नमाया जोशी

शिक्षा : संस्कृतमा शास्त्री र अङ्ग्रेजीमा स्नातक

सङ्घर्ष र योगदान :

- वि.सं. १९९३ मा नागरिक अधिकार समितिको सदस्यता लिएका

- भारतमा रहँदा महात्मा गान्धीसँग भेट भएपछि राजनीतिमा लागेका
- वि.सं. १९९५ मा राणा विरोधी सभा आयोजना
- जनतालाई राणा शासनको विरुद्धमा लाग्न आह्वान गरेका
- राणा शासकले गिरफ्तार गरी जेलमा हालेका
- देश र जनताको भलाइका लागि मृत्यु रोजेका अमर सहिद

  मृत्यु : वि.सं. १९९७ माघ १० गते

(ख) 'विलासी जीवनभन्दा सादा जीवन उच्च हुन्छ' भन्ने शीर्षकमा विपक्षी साथीका तर्कको खण्डन गर्दै पक्षबाट वादविवाद लेख्नुहोस् ।

१३. कुनै एकको भाव विस्तार गर्नुहोस् : ३

(क) संस्कार बाँचेपछि देश बाँच्छ

मनुष्य हाँसे परिवेश हाँस्छ

(ख) समस्या भए समाधान पनि त निस्किन्छ नि ।

१४. कुनै एक प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् : ४

(क) दिइएको कविताको अंश पढी सोधिएका उत्तर लेख्नुहोस् :

लेकै हेरुँ लालीगुराँस बेँसी हेरुँ प्याउली
पीरति बास्ने परेवा विरह बोल्ने न्याउली ।
हिमाल छुन्छु बेलुकी सप्तर्षिका ताँतीले
जुनेली रात बिताउँछन् गाउँदागाउँदै साथीले

प्रश्नहरू

(अ) केले हिमाल छुन्छ ?

(आ) लालीगुराँस कहाँ फुल्छ ?

(इ) माथिको श्लोकमा कुन कुन ठाउँ समेटिएको छ ?

(ई) 'हिमाल छुन्छ बेलुकी सप्तर्षिका ताँतीले' भन्नुको तात्पर्य के हो ?

(ख) दिइएको निबन्धको अंश पढी सोधिएका उत्तर लेख्नुहोस् :

पोखरा उपत्यका र काठमाडौँ उपत्यकाको उत्पत्तिमा पानीले धेरै ठुलो काम गरेको हुनुपर्छ । पोखरा सेती गण्डकीको उपत्यका हुनुपर्छ र काठमाडौँ उपत्यका यहाँका बाग्मती, विष्णुमती आदि नदीहरूले

बनाएको उपत्यका हो । मानिसहरू भन्छन्, “काठमाडौँ खाल्डो उहिले एउटा ताल थियो र पछि यहाँको पानी चोभारको गल्छी काटेर बगाइएको थियो । यसरी काठमाडौँ सहर बसालिएको थियो ।”

प्रश्नहरू

(अ) माथिको अनुच्छेदमा कुन कुन उपत्यकाको चर्चा गरिएको छ ?

(आ) उहिले काठमाडौँ खाल्डोमा के थियो ?

(इ) काठमाडौँको पानी कहाँबाट बगाइएको थियो ?

(ई) काठमाडौँमा कसरी बस्ती बसालियो ?

१५. ‘चम्किला अनुहारहरू’ कथाको शीर्षक उपयुक्त छ वा छैन ? आफ्ना तर्क लेख्नुहोस् । ३

१६. कुनै एक प्रश्नको लामो उत्तर लेख्नुहोस् : ५

(क) ‘सङ्गीतकार अम्बर गुरुङ’ जीवनीको अंश पढी उत्तर लेख्नुहोस् :

अम्बर गुरुङले सङ्गीतका माध्यमबाट देश र जनताको सेवामा आफूलाई समर्पण गरे । उनको स्वर सङ्गीत र रचनाले नेपाली सङ्गीत तथा नाट्य प्रज्ञा प्रतिष्ठानका प्रथम कुलपतिसमेत भए ।

प्रश्न :

(अ) अम्बर गुरुङले नेपाली गीत सङ्गीतको क्षेत्रमा पुऱ्याएको योगदानबारे चर्चा गर्नुहोस् ।

(ख) ‘मायाको घर’ कथाको अंश पढी उत्तर लेख्नुहोस् :

हजुरआमाले नातिलाई हेर्दै मुस्कुराउनुभयो र ‘स्याबास मेरो नाति’ भन्दै रित्तो गिलास लिएर भित्र पस्नुभयो । नकुल विद्यालय जाने तयारीमा जुत्ता लगाउँदै थियो । हजुरआमा हातमा स्विटर बुन्दै आएर नकुललाई भन्नुभयो, “म मेरो प्यारो नातिलाई जाडो हुन्छ भनेर स्विटर बुन्दै छु । खै त, यो स्विटर नापौँ । यसपालिको जाडोमा मेरो नातिलाई नयाँ स्विटर, हा...हा... ।”

प्रश्नहरू

(अ) ‘मायाको घर’ कथामा कस्तो पारिवारिक वातावरण समेटिएको छ ? स्पष्ट पार्नुहोस् ।

१७. कुनै एक शीर्षकमा १२५ शब्द नघटाई निबन्ध लेख्नुहोस् :

(क) मेरो देश

(ख) वातावरण संरक्षण

(ग) शिक्षाको महत्त्व

English

Test Specification Chart and Model Questions for External Examination

(Grade 6-8)

The final examination is based on the written test which covers reading and writing skills. Grammar is incorporated in writing section. The test follows the following test specification chart.

Reading (25 marks)
The assessment of reading skill follows the following structure: 1. **Reading 1**: One short reading text from the textbook with one type of comprehension question (5 marks) 2. **Reading 2**: One short reading text from the textbook with one type of comprehension question (5 marks) 3. **Reading 3**: One short reading text not given in the textbook with one type of comprehension question (5 marks) 4. **Reading 4**: One short reading text not given in the textbook with two types of questions. (10 marks) ***Note:*** • *Text types for reading 3 and 4: Story, timetable, menus, charts, calendar, notice, letter, news stories, brochure, biography/autobiography and short essay).* • *The length of the text of reading 3 and 4 should not exceed 250 and 300 words respectively.* • *Question types:* *1. True/False* *2. Fill in the gaps* *3. Multiple choice* *4. Matching* *5. Ordering* *6. Short Answer Questions* • *Text type should be different for reading 1 and 2. For example, letter in Reading 1 and story in Reading 2.* • *Type of texts in Reading 1 and 2 should not be repeated in Reading 3 and 4 too.*

- *Reading 4 should at least contain three questions for testing of vocabulary.*
- *The distribution of comprehension questions should be based on the following table:*

Type of comprehension	*Number of questions*
Literal comprehension	*10*
Reorganization	*6*
Inference	*6*
Evaluation and reflection	*3*

Writing[1] (25 marks)

The assessment of writing skill follows the following structure:

1. **Punctuation:** A short and simple paragraph containing ten punctuation errors. (5 marks)
2. **Guided writing:** One task: paragraph/ news story/ story/ description of tables/charts and diagrams with some guidelines (5 marks)
3. **Freewriting:** One task: personal or official letter, or a short essay (10 marks)

Grammar: 5 marks

The grammar questions should cover the following contents:

Grade 6	**Grade 7**	**Grade 8**
1. Article 2. Prepositions 3. Tense 4. Connectives 5. Comparative and superlative 6. Negation and question 7. Common nouns	1. Article 2. Prepositions 3. Tense 4. Connectives 5. Comparative and superlative 6. Subject Verb agreement 7. Negation and questions 8. Reported speech (statements)	1. Article 2. Preposition 3. Tense 4. Connectives 5. Question tag 6. Reported speech 7. Voice 8. Conditional sentences

[1] In case of writing tasks, give the tasks that are included in the course of the respective grades.

8. Modal verbs 9. Used to 10 Imperative	9. Conditional sentences 10. Modal verbs	9. Subject-verb agreement 10. Question and negation

Types of questions:

There will be 10 multiple choice questions (one question from each content) for grades 6 and 7. But, the type of questions for grade 8 will be as given below:

1. **Reproduction**: It should cover tense, question tag, reported speech, voice, question and negation) (5X0.5=2.5 marks)

2. **Multiple choice** (individual sentences or a contextual passage): It should contain article, preposition, connectives, conditional sentence and subject-verb agreement) (5X0.5=2.5)

Note:

The writing task type should not be similar to that of reading texts given in the reading section.

Model Question Set

(Grade 6)

Compulsory English

(Reading and writing)

Grade: 6 **Time : 2 hrs** **F. M.: 50**

Attempt all the questions.

1. Read the text and answer the questions. 5

In towns and cities, the use of fossil fuels (oil, coal and gas) for heating results in large amounts of carbon dioxide filling the atmosphere. Although some cities have been made smokeless zones, the exhaust fumes from the vehicles on the roads has meant that air pollution continues to be a major problem.

Each of us is guilty of polluting our environment to some extent. Almost everything we buy today comes in some sort of container or packaging, made of plastic, glass or aluminium which we usually throw away. Attempts have been made to encourage factories to recycle these materials.

How long can we allow this pollution to continue? Scientists tell us that the increased amount of carbon dioxide in the atmosphere may soon have disastrous effects. They fear that it will raise average temperature around the world and cause the polar ice caps to melt. If this happens, the level of the ocean will rise by four to six metres and vast populated areas of planet will be covered by water. Can we afford to make such risks by continuing to pollute our environment?

a. Give examples of fossil fuels.
b. What causes air pollution in the cities?
c. What do people do with the plastic containers?
d. What will be the effect of the increased carbon dioxide in the atmosphere?
e. What according to the passage will happen to the vast populated areas?

2. Read the text and complete the given sentences with the words/phrases from the text. 5

A few years ago, while I was on holiday in the Himalayas, I stopped for the night in a small village. It was a poor place and there was no proper hotel, but the owner of a restaurant offered me a bed for the night.

“Please wait here,” he said, pointing to a table just outside his restaurant, “while I prepare your room.” It was a beautiful evening. The sun was setting behind the dark mountains and the stars were just beginning to come out. The villagers were lighting fires and the stars were just beginning to come out. The villagers were lighting fires for their evening meals and there was a pleasant smell of wood smoke in the air.

Then I noticed that I was no longer alone. Someone was sitting at the table beside me. It was an old man with a long white beard. His clothes were dirty and almost in rags.
“What do you want?” I asked. “Let me tell your fortune, sir”, he said. I laughed. “I don’t believe in that sort of thing,” I told him. All the same, the old man took hold of my hand. “I can tell you your future,” he said. I tried to take my hand away, but the old man held on to it, gently but very firmly.

a. There was no good ……….. in the village.
b. He waited at a …………. while the owner was preparing his room.
c. The writer liked the ……….. of wood smoke.
d. The old man was wearing dirty …………… and they were almost in rags.
e. The old man wanted to tell the writer's ………….
f. The old man continued catching the writer's hand ……… and very firmly.

3. Read the text and write whether the given statements are True or False. 5

Are cartoons always nice?

The first time I took my daughter to the movie theatre she was 6 and the movie was "Bambi". I'm a movie lover, so I had chosen it carefully and thought a cartoon movie would be an effective introduction to the Seventh Art World.

My point is: are cartoons really safe for kids? Or do parents need to pay attention to the type of cartoons kids are watching during their spare time?

Once I sat on the sofa to watch a cartoon with my 8-year-old son and got completely dumbfounded when I realized a cartoon character was agonizing right in front of us, bleeding as if it was an action adult movie!

Everybody knows that the cartoon "The Simpsons" doesn't spread nice manners or behaviour, but what about the "kid stuff" they display in the afternoon for young children?

The next time you take a kid to the movies may be a cartoon doesn't make the best choice, unless you take the time to watch it and analyze its content first. Or you take the risk of exposing your child to messages s/he isn't prepared to get yet.

a. Bambi is a cartoon movie.
b. There isn't violence in cartoon movies.
c. Parents shouldn't worry about the cartoons' contents.
d. "The Simpsons" spreads nice manners and behaviour.
e. Before taking a child to the movies, it's important to check the movie content.

4. Read the text and do the given tasks. 10

Hi Nishu

I'm really sorry but don't have time to visit you so I'm writing this email instead. Last night, I went to the cinema and saw a great film. You can also read the book – and I heard on the radio that it's true story. It's about a family with three children, two boys and a girl, who lived in a village in India. The children went to school there and had lots of friends. When the children grew up, they started thinking about moving abroad. The sister went to France to become a teacher. The older brother went to America to open a restaurant, only the younger brother stayed in their home country and worked on his father's farm.

When they grew up, they all got married and had lots of children. The film shows us the good and sad times the three families had and how the brothers and sister didn't see each other for ages. The children, who were cousins never met when they were little. Many years later, when the sister became a grandmother, she decided to see her brothers again and meet their wives and children, so she invited them all to her big house in France.

I'm not going to tell you what happens in the end because I want you to see it yourself. I also have the book, I'm reading it now, but I think the film is better. I would like to see it again so you can come with me and my sister on Saturday. I'm sure you will love it when you see it. It's a little bit sad, but not all the time. Sometimes I laughed and sometimes I cried, but

I can't say the film is funny or sad.

I hope to see you next week.

Love

Gita

A. Find the words/phrases from the text for these meanings. **(5 X 1 = 5)**

a. messages distributed by electronic means
b. began
c. out of the country
d. finally
e. causing laughter, humorous

B. Answer the following questions. **(5 X 1 = 5)**

a. What did Gita do yesterday?
b. What is the story of the film about?
c. Who doesn't leave the country?
d. Who arranged the visit to France?
e. Why isn't Gita telling Nishu the ending of the story?

5. Punctuate the following text. **(10 X 0.5 = 5)**

"yes," she replied. "i threw a stone at the mango tree." They asked her Did you throw any stone at the king the woman didnt answer but turned pale the woman was arrested and presented before the king

6. Write a description of one of your friends. Write 100-150 words. Include information about the following. **5**

a. Your friend's name, age nationality, job etc.
b. Your friend's physical appearance
c. Your friend's personality
d. Your friend's hobbies

7. Imagine that you were ill and visited a doctor yesterday. The doctor has advised you to take a rest for at least a week. Write an application letter to your class teacher for a one-week-leave. **10**

8. Choose the best answer to complete the sentences and rewrite them. **(10 X 0.5 = 5)**

a. Look! There is …… owl on the window pane. (a/an/the)
b. I come from Darchula. Where are you ………….. ? (in/at/from)
c. My father always …….. early in the morning. (wakes up/woke up/is weaking up)

d. Nitu likes dancing ………… she doesn't like singing. (and/but/because)
e. My sister is 15 years old and I am 12. I am ……… than her. (young/younger/ youngest)
f. ……… from me? (What you want/What do you want/What do want)
g. '………..' is a common noun. (Kathmandu/Nitesh/Girl)
h. ……… you give me your pen? (Can/May/Must)
i. I ……….. marble when I was young but now I don't. (played/was playing/used to play)
j. …………….. the door! It's cold in here. (Close/ Closed/Closing)

…

विशिष्टिकरण तालिका

कक्षा ६-८

२०७८

विषय : गणित

पूर्णाङ्क : ५० **समय : २ घन्टा**

S.N.	**Areas**	**Total working hours**	**Knowledge**		**Understanding**		**Application**		**Higher ability**		**Total number of items**	**Total number of questions**	**Total Marks**
			Number of items	**Marks**	**Number of items**	**Marks**	**Number of items**	**Marks**	**Number of items**	**Marks**			
1.	Sets	10	1	1	1	1	2	3	1	1	5	2	3
2.	Statistics	10											3
3.	Arithmetic	45	2	2	3	4	3	5	2	3	10	3	14
4.	Mensuration	15	1	1	1	1	1	2	1	1	4	1	5
5.	Algebra	30	2	2	1	2	2	4	1	2	6	3	10
6.	Geometry	50	2	2	2	4	2	6	2	3	8	3	15
		160	**8**	**8**	**8**	**12**	**10**	**20**	**7**	**10**	**33**	**12**	**50**

द्रष्टव्य :

- प्रश्नपत्र निर्माण गर्दा प्रत्येक क्षेत्रमा र समग्रमा ज्ञान, बोध, प्रयोग र उच्च दक्षताका लागि तोकिएअनुसारका भार मिलेको हुनुपर्दछ । तर संज्ञानात्मक तहमा २ अङ्कसम्म घटबढ हुन सक्ने छ ।
- सन्दर्भ दिएर प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने छ । प्रत्येक प्रश्नमा एकभन्दा बढी संज्ञानात्मक तहका उपप्रश्न समावेश गर्न सकिने छ ।
- Application र higher ability तहका प्रश्न निर्माण गर्दा सम्बन्धित क्षेत्रका अलावा अन्य क्षेत्रका विषयवस्तुसँग सम्बन्धित प्रश्न पनि रहन सक्ने छन् ।
- हरेक क्षेत्रअन्तर्गत रहेका सबै उपक्षेत्रका विषयवस्तु समानुपातिक रूपमा समावेश हुने गरी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने छ ।

नमुना प्रश्नपत्र

कक्षा : 6 **पूर्णाङ्क : 50**

विषय : गणित **समय : 2 घन्टा**

सबै प्रश्नहरू अनिवार्य छन् ।

1. दिइएका सङ्ख्याको सङ्कलनलाई अवलोकन गरी निम्नलिखित प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् :
   2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19

   (क) माथि दिइएको सङ्कलन राम्रोसँग परिभाषित सङ्कलन हो वा होइन ? कारणसहित लेख्नुहोस् ।

   (ख) उक्त सङ्कलनलाई समूह सङ्केतमा लेख्नुहोस् ।

   (ग) उक्त समूहलाई समूह निर्माण विधिवाट लेख्नुहोस् ।

2. (क) दिइएका सङ्ख्याले निःशेष भाग जाने सबैभन्दा सानो सङ्ख्यालाई ती सङ्ख्याहरुको .... भनिन्छ ।

   (ख) कक्षा 6 का विद्यार्थीलाई लहर र पङ्तिमा 9/9 जनाका दरले बराबर हुने गरी कवाज खेलाउन खेलकुद शिक्षकले लाइनमा मिलाउन खोज्दा 3 जना विद्यार्थी बढी भएछन् भने जम्मा कति विद्यार्थी रहेछन् ? पत्ता लगाउनुहोस् ।

   (ग) अनुले 40 रुपियाँ पर्ने 5 ओटा कापी र 25 रुपियाँ पर्ने 2 ओटा कलम किनेर पसलेलाई रु. 500 को नोट दिइन भने उनले कति रुपियाँ फिर्ता पाउँछिन् ?

3. सुमन एउटा निजी कम्पनीमा लेखापालको पदमा कार्यरत छिन् ।

   (क) उनीले आफ्नो तलबको $\frac{2}{5}$ भाग खानामा र $\frac{1}{3}$ भाग छोराछोरीको शिक्षामा खर्च गर्छिन् भने कुन शीर्षकमा बढी खर्च हुने रहेछ ? पत्ता लगाउनुहोस् ।

   (ख) यदि उनको मासिक तलब रु. 20,000 छ भने छोराछोरीका शिक्षामा कति रुपियाँ खर्च हुने रहेछ, पत्ता लगाउनुहोस् ।

   (ग) उनको शिक्षामा हुने मासिक खर्चलाई दशमलबको दुई स्थानसम्म शुन्यान्त गरेर लेख्नुहोस् ।

4. सुस्मिताले आफ्ना छोराछोरीका लागि स्टेसनरी पसलबाट 10 ओटा कलमलाई जम्मा रु. 1200 मा किनिछन् ।

   (क) एउटा कलमको मूल्य कति परेको रहेछ ?

(ख) 10 ओटा कलमहरु बेच्दा पसलेलाई जम्मा रु. 100 नाफा भएछ भने पसलेले एउटा कलम कतिमा किनेको रहेछ ?

(ग) सुस्मिताले किनेका 10 ओटा कलममध्ये छोरीलाई 6 ओटा कलम दिइन् भने छोरा र छोरीलाई कति कति प्रतिशत कलम दिएकी रहिछन्, पत्ता लगाउनुहोस् ।

(घ) यदि छोरीलाई 50% कलम दिएको भए छोरीले पहिलेभन्दा कतिओटा कलम कम वा बढी प्राप्त गर्दछिन् ?

5. रमिलाको जग्गा वर्गाकार र श्यामको जग्गा आयताकार छ तर दुवै जग्गाको क्षेत्रफल बराबर छ ।

(क) रमिलाको जग्गाको क्षेत्रफल $2500\ m^2$ छ भने यसको लम्बाइ कति होला ?

(ख) यदि श्यामको जग्गाको लम्बाइ रमिलाको जग्गाको लम्बाइको दोब्बर छ भने श्यामको जग्गाको लम्बाइ कति होला ?

(ग) श्यामको जग्गाको चौडाइ कति होला ?

(घ) दुवैले आफ्नो जग्गाको वरिपरि एक पटक मात्र काँडे तारले घेर्न चाहन्छन् भने कसलाई बढी खर्च लाग्छ ?

6. शैक्षिक वर्ष 2078 मा जनता माध्यमिक विद्यालयको कक्षा 6 देखि 10 सम्म भर्ना भएका विद्यार्थीको सङ्ख्या तल तालिकामा दिइएको छ ।

कक्षा	6	7	8	9	10
विद्यार्थी सङ्ख्या	80	60	100	90	70

(क) तालिकाको आधारमा ग्राफपेपरमा स्तम्भ चित्र तयार गर्नुहोस् ।

(ख) जनता माध्यमिक विद्यालयमा शैक्षिक वर्ष 2078 मा कक्षा 6 देखि 10 सम्म जम्मा कति जना विद्यार्थी भर्ना भएका रहेछन् ?

7. (क) तलको गणितीय भनाइ सही भए ठिक र गलत भए बेठिक लेख्नुहोस् ।

$4x^2y$ र $7x^2yz$ सजातीय पदहरु हुन् ।

(ख) खाली ठाउँ भर्नुहोस् ।

x को मान 5 भन्दा सानो छ भनेर जनाउन .... लेखिन्छ ।

(ग) एउटा बाकसमा 6 पोका चकलेट छन् । दोस्रो बाकसमा 8 पोका चकलेट छन् । यदि प्रत्येक पोकामा x ओटा चकलेट भएका दुवै बाकसमा गरी जम्मा कतिओटा चकलेट रहेछन् ?

8. (क) एउटा आयताकार रुमालको क्षेत्रफल $12x^2y^2$ वर्ग सेन्टिमिटर र चौडाइ 3xy सेन्टिमिटर भएमा उक्त रुमालको लम्बाइ कति होला, पत्ता लगाउनुहोस् ।

(ख) यदि $x = 2$ र $y = 3$ भएमा उक्त रुमालको लम्बाइ र क्षेत्रफल कति कति होला, पत्ता लगाउनुहोस् ।

9. विदुरसँग भन्दा विकाससँग 8 रुपियाँ कम छ । यदि दुवैसँग गरी जम्मा 32 रुपियाँ रहेछ भने प्रत्येकसँग कति कति रुपियाँ रहेछ, पत्ता लगाउनुहोस् ।

10. क) कुनै पनि घन वा षड्मुखाको कुनालाई V, किनारालाई E र सतहलाई F मान्दा तिनीबिचको सम्बन्ध तलकामध्ये कुन हुन्छ, लेख्नुहोस् ।

(अ) $V + E + F = 2$ (आ) $V - E + F = 2$ (इ) $V + E - F = 2$ (ई) $V - E - F = 2$

(ख) खाली ठाउँ भर्नुहोस् ।

वृत्तको परिधिको कुनै दुई बिन्दु जोड्ने रेखाखण्डलाई .... भनिन्छ ।

(ग) रुलरको प्रयोग गरि 8 cm को रेखाखण्ड XY खिच्नुहोस् । कम्पासको प्रयोग गरी बिन्दु X मा 90° को कोणको रचना गरी रेखाखण्ड PX खिच्नुहोस् ।

(घ) बिन्दुहरू P, X र Y जोड्दा बन्ने त्रिभुज कस्तो त्रिभुज बन्छ कारण दिनुहोस् ।

11. (क) दिइएको चित्रमा AB र CD बिचको सम्बन्ध तथा AB र AE बिचको सम्बन्ध लेख्नुहोस् ।

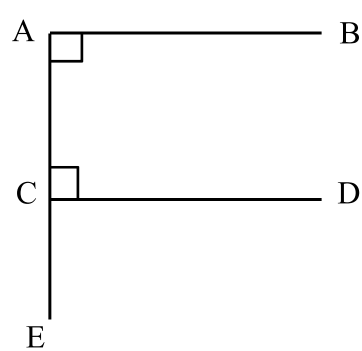

(ख) दिइएको त्रिभुजका कोणहरू चाँदको प्रयोग गरी नाप्नुहोस् । कोणका आधारमा दिइएको त्रिभुज कस्तो प्रकारको हो, लेख्नुहोस् ।

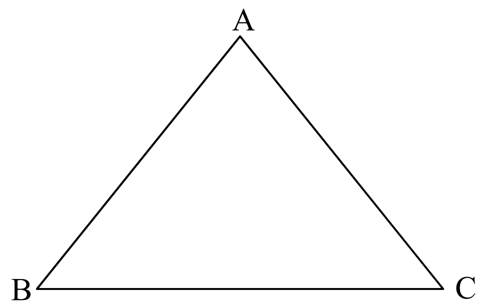

12. (क) दिइएका A(0, 3), B(3, 0), C(0, −3) र D(−3, 0) बिन्दुहरूका निर्देशाङ्कहरू ग्राफपेपरमा अङ्कन गर्नुहोस् । यी बिन्दुहरू क्रमशः जोड्दा बन्ने चित्रको नाम लेख्नुहोस् र क्षेत्रफल पनि पत्ता लगाउनुहोस् ।

(ख) एउटै नापका वर्गाकार आकृतिको प्रयोग गरी टेसेलेसन तयार गर्नुहोस् र रङ भर्नुहोस् ।

विशिष्टीकरण तालिका २०७८

कक्षा : ६ विषय : विज्ञान तथा प्रविधि

क्र.स.	एकाइ	पाठ्य घण्टा	संज्ञानात्मक तह ज्ञान (२०%)	बोध (३०%)	प्रयोग (३०%)	उच्च दक्षता (२०%)	समूहगत अङ्कभार	एकाइगत अङ्कभार
१.	वैज्ञानिक सिकाइ	१०	बहु वैकल्पिक प्रश्न (२×१) अति छोटा.प्रश्न (२×१) छोटा प्रश्न (१×२) लामो.प्रश्न (१×४)	बहु वैकल्पिक प्रश्न (३×१) अति छोटा प्रश्न (२×१) छोटा.प्रश्न (३×२) लामो.प्रश्न (१×४)	बहु वैकल्पिक प्रश्न (३×१) अति छोटा.प्रश्न (२×१) छोटा.प्रश्न (३×२) लामो.प्रश्न (१×४)	बहुवैकल्पिक प्रश्न (२×१) अति छोटा.प्रश्न (२×१) छोटो.प्रश्न (१×२) लामो.प्रश्न (१×४)	१२	३
२.	सूचना तथा सञ्चार प्रविधि	३०						९
३.	जीव र तिनीहरूको बनोट	१५					१३	५
४.	जैविक विविधता र वातावरण	१५						५
५.	जीवन प्रक्रिया	१०						३
६.	बल र चाल	१०					१७	३
७.	दैनिक जीवनमा शक्ति	२०						६
८.	विद्युत र चुम्बक	१५						५
९.	पृथ्वी र अन्तरिक्ष	१०						३
१०.	पदार्थ	१५					८	५
११.	दैनिक जीवनमा प्रयोग हुने पदार्थ	१०						३
	जम्मा	**१६०**	**१०**	**१५**	**१५**	**१०**	**५०**	**५०**

समग्र प्रश्न योजना

	प्रश्नको प्रकार	**प्रति प्रश्न अङ्कभार**	**प्रश्न सङ्ख्या**				**जम्मा प्रश्न**	**जम्मा अङ्कभार**
१.	बहुवैकल्पिक प्रश्न	१ अङ्क	**२**	**३**	**३**	**२**	**१०**	१०
२.	अति छोटा.प्रश्न	१ अङ्क	**२**	**२**	**२**	**२**	**८**	८
३.	छोटा प्रश्न	२ अङ्क	**१**	**३**	**३**	**१**	**८**	१६
४.	लामो प्रश्न	४ अङ्क	**१**	**१**	**१**	**१**	४	१६
	कुल		**६**	**९**	**९**	**६**	**३०**	**५०**

नोट :

- प्रश्न निर्माण गर्दा तल्लो तहका प्रश्न (ज्ञान, बोध र प्रयोग) तथा उच्च तहका प्रश्न (विश्लेषण, मूल्याङ्कन र सिर्जना) लाई माथि उल्लिखित कार्यघण्टा र अङ्कभार अनुसार बनाउनुपर्ने छ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्न र अति छोटो प्रश्न १ अङ्क, छोटो प्रश्न २ अङ्क र लामो प्रश्न ४ अङ्कका दरले सोध्नुपर्ने छ ।
- समूहको जम्मा अङ्कभारमा घटबढ गर्न पाइने छैन तर समूहभित्रका एकाइमा ±२ हुन सक्ने गरी प्रश्न बनाउन सकिने छ । तर कुनै एकाइलाई शून्य गर्न पाइने छैन ।
- २ वा ४ अङ्कका प्रश्नका लागि एक प्रश्नको एक उत्तर (1 mark will be assigned per element expected as correct response) आउने गरी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने छ ।
- छोटो र लामो प्रश्न एउटै तहको वा दुई वा एकभन्दा बढी संज्ञानात्मक क्षेत्रअन्तर्गतका तहहरू समेट्ने गरी प्रश्न बनाउन पनि सकिने छ । तर समग्रमा उल्लिखित तहको जम्मा भारसँग मिल्ने हुनुपर्छ ।

नमुना प्रश्नपत्र

कक्षा : ६ **विषय : विज्ञान तथा प्रविधि**

पूर्णाङ्क : ५० **समय : २ घण्टा**

तलका सबै प्रश्न अनिवार्य छन् । (All the questions are compulsory)

खण्ड क (Section -A): वस्तुगत प्रश्न (Objective Questions) $१० \times १ = १०$

तलका प्रश्नको ठिक विकल्पमा गोलो चिह्न (o) लगाउनुहोस् ।

Circle the best alternative of the following questions.

1. आयतनको एस आई एकाइ कुन हो ? Which is the SI unit of Volume?
   (A) लिटर Liter (B) मिलिलिटर Milliliter
   (C) मिटर Meter (D) घनमिटर Cubic meter

2. महत्त्वपूर्ण डाटालाई इन्टरनेटको सहायताले जनसुकै कम्प्युटरबाट प्राप्त गर्न कुन भण्डारन सेवा वा उपकरणको प्रयोग गर्न सकिन्छ ? (Which of the following storage services or devices is used to access important documents online on any computer ?)
   (A) हार्ड डिस्क (Hard disk) (B) गुगल ड्राइभ (Google drive)
   (C) पेन ड्राइभ (Pen drive) (D) सिडी वा डिभिडि ड्राइभ (CD or DVD drive)

3. चित्रमा दुईओटा बिरुवाहरू देखाइएको छ । बिरुवा M को काँडेदार पात र लामा जरा छन् । बिरुवा N को कम विकसित जरा र मसिना पातहरू छन् । दुवै बिरुवाको शरीर मैन जस्तो पदार्थले ढाकेको छ । Two plants are shown in the pictures. The plant M has thorny leaves and long roots. Plant N has poor root and thin leaves. Both plant body is covered with wax.

तलका मध्ये कुन भनाइ सही छ ? Which of the following statement is correct ?

(A) बिरुवा M को मैनले यसलाई कुहिनबाट बचाउँछ भने बिरुवा N को मैनले यसको शरीरबाट पानी गुमाउनबाट बचाउँछ ।। Wax of plant M protects it from decaying where as wax of plant N prevent loss of water from its body.

(B) बिरुवा M र N को मैनले यिनीहरूको शरीरबाट पानी गुमाउन दिँदैन । Wax of plant M and N prevents loss of water from its body.

(C) बिरुवा M को मैनले शरीरबाट पानी गुमाउन दिँदैन भने बिरुवा N को मैनले यसलाई कुहिनबाट जोगाउँछ । Wax of M prevent loss of water from its body where as wax of N protects it from decaying.

(D) बिरुवा M र N को मैनले यिनीहरूको शरीरबाट पानी गुमाउने दर बढाउँछ । Wax of plant M and N increase the rate of loss of water from its body.

4. तलका मध्ये कुन चाँहि जैविक अवयव हो ? Which of the following is a biotic factor?

(A) हावा Air

(B) पानी Water

(C) माटो Soil

(D) सूक्ष्मजीव Microorganisms

5. जुकालाई किन परजीवी भनिन्छ ? Why is leech called parasite?

(A) यो चिसो ठाँउमा पाइन्छ । It is found in moist place.

(B) यसले मेरुदण्ड भएका जनावरको रगत चुस्छ । It sucks blood from vertebrates.

(C) यसको शरीर ओसिलो र चिप्लो हुन्छ । Its body is slimy and slippery.

(D) यसको शरीर खण्ड खण्ड परेको हुन्छ । It has segmented body.

6. रमिलाले दशैंमा जमरा राख्दा दुईओटा भाँडामा माटो हाली बिउ छरेर भाँडो (A) लाई अँध्यारो कोठामा राखिन् । भाँडो (B) लाई प्रकाश पर्ने ठाँउमा राखिन् । दुवै भाँडोमा बराबर मलजल गरिन् । दुवै भाँडाको जमराको अवलोकनको नतिजा यसप्रकार छ । While growing Jamara during dashain, Ramila put soil in two pots and spread seeds on them and put pot A in dark room and pot B on lighted place. The result observed is as follow:

भाँडो (Container)	जमराको वृद्धि (Growth of Jamara)	जमराको रङ (color of Jamara)
A	हलक्क बढेको (good growth)	पहेँलो (yellow)
B	हलक्क बढेको (good growth)	हरियो (green)

तपाइँले विज्ञान विषयबाट प्राप्त ज्ञानको प्रयोग गरी पहेँलो जमरालाई सामान्य बिरुवा जस्तै बनाउन अब यसलाई कसरी हुर्काउनु हुन्छ ? How would you grow further yellow colour jamara to make it like other common plant by using the knowledge you gained from science subject?

(A) घाम लाग्ने ठाँउमा राख्छु र आवश्यक जल मल दिन्छु । I will put it in sunlight and provide necessary water and fertilizer.

(B) यसमा दिनहुँ पानी हाल्छु । I will pour water to it every day.

(C) हावा लाग्ने अँध्यारो ठाउँमा राख्छु । I will put it in aerated dark place.

(D) यसलाइ प्लास्टिकले छोपेर राख्छु । I will cover it with plastic.

7. सरौतोले सुकेको सुपाडीको डल्लोलाई सकेसम्म कम बल लगाएर काट्न तल दिइएका मध्ये कुन तरिका अपनाउनु हुन्छ ? Which of the methods given below would you choose to cut arica nuts while applying minimum efforts?

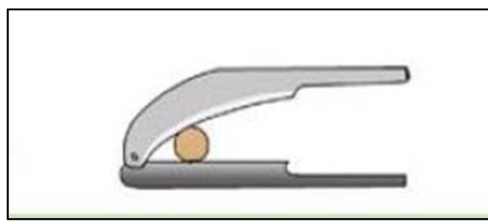

(A) सरौतोको अगाडिको भागमा सुपाडी राख्नुपर्छ । Arica nut should be kept at the front side of the nutcraker.

(B) सरौतोको बिच भाग सुपाडी राख्नुपर्छ । Arica nut should be kept in the centre of the nutcraker.

(C) सरौतोको पछाडिको भागमा सुपाडी राख्नुपर्छ । Arica nut should be kept at the back of the nutcraker.

(D) सरौतोमा जहाँसुकै ठाउँमा सुपाडी राख्दा नि समान बल लगाउनुपर्छ । Equal effort should be applied regardless of the position of the arica nut.

8. उपयोगका आधारमा तलका रसायनको मिल्दो समूह कुन हो । Based on the application, select the correct grouping of chemicals.

A. साबुन, डिटरजेन्ट, स्टेन रिमुभर, एन्टिसेप्टिक Soap, Detergent, Stain Remover, Antiseptic
B. खाने सोडा, टुथपेस्ट, भिनेगर, कपुर Baking Soda, Toothpaste, Vinegar, Camphor
C. सुक्रोज, सोडियम क्लोराइड, फेनोल, पेट्रोल Sucrose, Sodium Chloride, Phenol, Petrol
D. नेल पलिस, मटितेल, ओलिभ ओइल,घिउ Nail polish, Kerosene, Olive Oil, Ghee

9. तलका मध्ये कुन भनाइ ठिक छ ? Which of the following is a correct statement ?

A. साबुनको जैविक विच्छेदन हुन्छ। Soap is bio-degradable.
B. डिटरजेन्टको जैविक विच्छेदन हुन्छ। Detergent is bio-degradable.
C. साबुन र डिटरजेन्टको जैविक विच्छेदन हुन्छ। Soap and Detergent, both are bio-degradable.
D. साबुन र डिटरजेन्टको जैविक विच्छेदन हुँदैन । Soap and Detergent, both are non bio-degradable.

10. एउटा मिश्रणमा A, B र C अवयवहरू छन् । अवयव A घनत्व धेरै भएको, अघुलनशील र अचुम्बकीय वस्तु हो । अवयव B को घनत्व थोरै, अघुलनशील र अचुम्बकीय गुण छ । अवयव C चाहिँ फलामको धुलो हो भने यस मिश्रणलाई छुट्याउने चरणहरू तलका मध्ये कुन सही होला ? A mixture has three components A, B and C. Component A has high density, insoluble and non-magnetic. Component B has low density, insoluble and non-magnetic. Component C is Iron fillings. Which one of following is the correct steps of separation of this mixture.

A. मिश्रणलाई पानीमा घोल्ने अनि आसवान क्रिया गर्ने । Dissolve the mixture in water followed by distillation.
B. मिश्रणलाई पानीमा घोल्ने अनि सेन्ट्रिफ्युजिङ गर्ने । Dissolve the mixture in water followed by centrifuging.
C. मिश्रणलाई चुम्बकले तान्ने अनि आसवान क्रिया गर्ने । Attract the mixture by a magnet followed by distillation.
D. मिश्रणलाई चुम्बकले तान्ने अनि सेन्ट्रिफ्युजिङ गर्ने। Attract the mixture by a magnet followed by centrifuging.

खण्ड ख (Section -B): अति छोटा प्रश्न (Very short questions) **८ × १ = ८**

तलका अति छोटा प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् । (Write very short answer to the following questions)

1. वर्ड प्रोसेसर सफ्टवेयरको एउटा कार्य लेख्नुहोस् ।
   Write down any one function of the word processor.
2. हलो र ट्र्याक्टरले एउटै प्रकारका कार्य (जोत्ने) गर्दछन् । हलो हुँदा हुँदै ट्र्याक्टरको विकास किन भयो ?
   Plough and tractor perform similar function of ploughing the field. Why is tractor invented even though we already have the plough? (U)
3. कस्ता जीवलाई स्वपोषक भनिन्छ ?What type of organism is called autotroph ?
4. दायाँ चित्रमा काठको लामो डन्डी (उत्तोलक) को सहायताले एउटा ढुङ्गालाई उचाल्न खोजिरहेको छ । यही ढुङ्गोलाई उचाल्नका लागि तपाईंलाई तीनओटा उत्तोलक : चित्रमा देखाएको जत्रै, त्योभन्दा लामो र चित्रमा देखाएको भन्दा छोटो उत्तोलक दिइएको रहेछ भने तपाईं कुनचाहिँ उत्तोलक प्रयोग गर्नुहुन्छ ? कारण दिनुहोस् ।
   In the given figure, a lever is used to lift the stone. If you are given three levers; the first one like in the figure, another shorter than that and third one is longer than the one in the figure. Which one would you prefer to use? Give reasons.

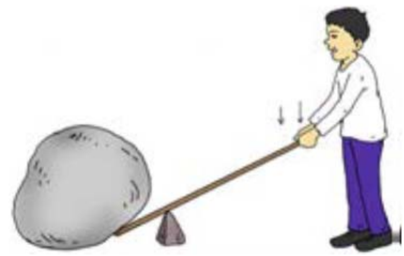

5. दायाँ चित्रमा दुई भिन्न तरिकाले सामान लोड गरिरहेको देखिन्छ । चित्रमा देखाए जस्तै सामानलाई सजिलै गाडीमा लोड गर्नका लागि तपाईं A र B मध्ये कुन तरिका छनोट गर्नुहुन्छ, किन ?
   In the given figure, we can see two different methods used to load goods on the vehicle. Which methods would you prefer to load goods on the vehicle easily?

fig A

fig B

6. सरिताको कोठामा मात्र राती बिजुली बलेन । उनले के भएछ भनेर हेर्दै जाँदा उनको कोठाको MCB (चित्रमा जस्तै) खसेको देखेर माथि उठाइन् तर फेरि तुरुन्तै उनको कोठाको MCB खस्यो । उक्त समस्या समाधान गर्न के गर्नुपर्ला ?

Light cut off at night in Sarita's room. While looking for its reasons, she found that the MCB of her room had gone down and she raised it up but when she raised up the MCB, it immidiately went down again. What should be done to solve this problem?

7. पृथ्वीमा जीवको अस्तित्व सम्भव हुनुको कुनै एक कारण लेख्नुहोस् ।

Write a reason for the existence of animals on the earth.

8. धातुहरू मलेबल र तापको सुचालक हुन्छन् । यी गुणहरूका आधारमा धातुको एउटा उपयोगिता लेख्नुहोस् ।

Metals are malleable and good conductors of heat, write down one application of metal based on these properties.

खण्ड ग (Section -C): छोटा प्रश्न (Short questions) **८ × २ = १६**

तलका छोटा प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् । (Write answer of the following short questions)

9. वैज्ञानिक सिकाइ प्रक्रियामा संलग्न हुने विद्यार्थी किन एकदमै जिज्ञासु स्वभावको हुनुपर्छ ?

Why should the students participating in scientific learing processes need to be inquisitive?

10. हामीले आजभोलि प्रयोग गर्ने आधुनिक प्रविधिका उपकरण स्थानीय प्रविधिकै सुधारिएको वा परिष्कृत स्वरूप हुन् । यस भनाइलाई कुनै दुई उदाहरणसहित प्रस्ट पार्नुहोस् । (२)

"Modern devices that we use nowadays are improved and modified form of local technology." Justify this statement with two examples.

11. चमेरो र परेवाबिच कुनै दुईओटा भिन्नता लेख्नुहोस । Write any two differences between a bat and a pigeon.

12. रेसमले आफ्नो करेसाबारीमा एउटा नयाँ बिरुवा भेटे । उनले त्यो बिरुवाको समूह छुट्याउन चाहेका छन् । उक्त कार्य पूर्णरूपमा गर्नका लागि उनलाई दुईओटा सुझाव दिनुहोस् । Resham found a new plant in his kitchen garden. He wants to find out the group of that plant. Give him two suggestions to perfom that task perfectly.

13. छाया बन्नको लागि आवश्यक पर्ने दुई ओटा अवस्थाहरु लेख्नुहोस् ।

Write any two conditons required for the formation of shadow.

14. खुल्ला विद्युत परिपथ र बन्द विद्युत परिपथका कुनै दुईओटा भिन्नता लेख्नुहोस् ।

Write any two differences between open and closed electrical circuit.

15. एउटा पातलो फलामको पाता वा स्टिलको ब्लेडलाई कसरी चुम्बक बनाउन सकिन्छ ? उक्त विधिबाट चुम्बक बनाउने तरिकालाई छोटकरीमा व्याख्या गर्नुहोस् (A)

How could a thin sheet of iron or a blade be made a magnet? Explain the method of making magnet in brief.

16. यहाँ चित्रमा पहिरोग्रस्त क्षेत्रमा निर्माण गरिएको सडक देखाइएको छ । यस्तो सडक यात्रा गर्दा हुने जोखिम र असरलाई कम गर्नका लागि अवलम्बन गर्न सकिने दुईओटा व्यावहारिक उपाय लेख्नुहोस् ।

A road constructed in a landslide-prone area is shown in the given figure. Write any two measures that can be adopted to minimize the risk and effects while travelling along such road.

खण्ड घ (Section -D): लामो प्रश्न (Long uestions) ४ × ४ = १६

तलका छोटो प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् । (Write answer of the following long questions)

17. मोहम्मदले कक्षा ६ को प्रथम त्रैमासिक परीक्षामा विभिन्न विषयमा प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्कलाई तल तालिकामा दिइएको छ ।

Nepali	English	Mathematics	Science	Social Studies	Computer
35	42	46	38	34	43

माथिको प्राप्ताङ्कलाई स्प्रेडसिटमा भरेर वर्णानुक्रमअनुसार कसरी मिलाएर राख्न सकिन्छ ? यसका चरणहरू विस्तृत रूपमा लेख्नुहोस् ।

The marks obtained by Mohammad in the first terminal examination of Grade -6 are given in the table below.

Nepali	English	Mathematics	Science	Social Studies	Computer
35	42	46	38	34	43

How can we fill these data in a spreadsheet and arrange them alphabetically? Write these stpes in details.

18. तलका चित्रमा पदार्थका विभिन्न अवस्थामा अणुहरूको स्थितिलाई देखाएको छ । चित्रको अवलोकन गरी तल दिइएका प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् । The arrangement of molecules in the different states of matter are shown in the figure given below. Study these diagrams and answer the following questions given below.

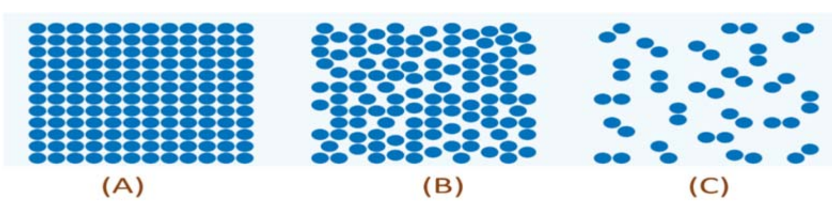

i. A , B र C पदार्थका कुन कुन अवस्थाहरू हुन् ?
Name the state of matter of 'A', 'B' and 'C'

ii. माथि दिएका पदार्थका तीनओटा अवस्थामध्ये ध्वनिको वेग सबभन्दा बढी र कम कुन कुन अवस्थामा हुन्छ ? ती अवस्थामा ध्वनिको वेग सबभन्दा बढी र कम हुनुको कारणसहित व्याख्या गर्नुहोस् ।
Name the state of matters in which the speed of sound is maximum and minimum. Explain with reason.

19. वन पारिस्थितिक पद्धतिको जैविक अवयवहरूलाई उदाहरणसहित वर्णन गर्नुहोस् । Describe the biotic factors of forest ecosystem with suitable examples.

20. तलका प्रत्येक मिश्रणको स्वरूपको एक एकओटा उदाहरण दिनुहोस् । Give an example to each of the following forms of mixture.

   i. ठोस र तरलको मिश्रण Mixture of solid and liquid
   ii. ठोस र ठोसको मिश्रण Mixture of solid and solid
   iii. तरल र तरलको मिश्रण Mixture of liquid and liquid
   iv. ग्याँस र तरलको मिश्रण Mixture of gas and gas

नमुना प्रश्नपत्र तलको म्याट्रिक्सका आधारमा गरिएको हो । प्रश्नपत्र निर्माण कताले विशिष्टीकरण तालिकाका आधारमा यस्तै म्याट्रिक्स तयार गरी प्रश्नपत्र तयार गर्नुपर्ने छ ।

क्र. स.	एकाइ	कार्य घण्टा	ज्ञान (२०%)	बोध (३०%)	प्रयोग (३०%)	उच्च दक्षता (२०%)	समूहगत भार	एकाइगत भार
१.	वैज्ञानिक सिकाइ	१०	१ ब.वै.	१ छोटो			१२	३
२.	सूचना तथा सञ्चार प्रविधि	३०	१ अ.छो.	१ ब.वै. १ अ.छो.	१ लामो	१ छोटो		९
३.	जीव र तिनीहरूको बनोट	१५		१ छोटो	१ छोटो	१ ब.वै.	१३	५
४.	जैविक विविधता र वातावरण	१५	१ ब.वै.	१ लामो				५
५.	जीवन प्रक्रिया	१०	१ अ.छो.	१ ब.वै.	१ ब.वै.			३
६.	बल र चाल	१०			१ ब.वै. १ अ.छो.	१ अ.छो.	१७	३
७.	दैनिक जीवनमा शक्ति	२०	१ छोटो			१ लामो		६
८.	विद्युत र चुम्बक	१५		१ छोटो	१ छोटो	१ अ.छो.		५
९.	पृथ्वी र अन्तरिक्ष	१०		१ अ.छो.	१ छोटो			३
१०.	पदार्थ	१५	१ लामो		१ ब.बै.		८	५
११.	दैनिक जीवनमा प्रयोग हुने पदार्थहरु	१०		१ ब.वै.	१ अ.छो.	१ ब.वै.		३
	जम्मा	**१६०**	**१०**	**१५**	**५०**	**५०**		

विशिष्टीकरण तालिका
विषय : स्वास्थ्य, शारीरिक तथा सिर्जनात्मक कला

कक्षा ६-८ **पूर्णाङ्क : ५०**

प्रश्न योजना तथा अङ्कभार वितरण																					
क्र. स.	क्षेत्र/एकाइ	समग्र पाठ्य घण्टा	सै. पाठ्य घण्टा	अङ्क भार	ज्ञान			बोध			प्रयोग			उच्च दक्षता			जम्मा प्रश्न संख्या			जम्मा अङ्कभार		जम्मा अङ्क
					अ. छो.	छो.	ला.	अ. छो.	छो.	ला.	अ. छो.	छो.	ला.	अ. छो.	छो .	ला.	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	
१.	मानव शरीर	५	४	४	४	१		२	१	१		१	१		१	१	६	४	३	६	८	१२	२६
२.	सामुदायिक स्वास्थ्य र मानसिक स्वास्थ्य	८	७	७																			
३.	पोषण र खाद्य सुरक्षा	५	४	४																			
४.	रोग, सुरक्षा र प्राथमिक उपचार	८	७	७																			
५.	यौनिक तथा प्रजनन् स्वास्थ्य	६	४	४																			
६	शारीरिक व्यायाम र कवाज	६	२	२	२				१	१		१			१		२	३	१	२	६	४	१२
७	एथलेटिक्स र साहसिक क्रियाकलापहरू	६	२	२																			
८.	खेलहरू	१४	५	६																			
९	योग	६	२	२																			
१०	कलाको परिचय, रेखाचित्र र रङ	१०	४	४	२				१			१	१		१		२	३	१	२	६	४	१२
११	छपाइ, माटाको काम, कोलाज र निर्माण	६	२	२																			
१२	गायन र वादन	१०	३	४																			
१३	नृत्य र अभिनय	६	२	२																			
जम्मा		९६	४८	५०	८	१		२	३	२		३	२		३	१	१०	१०	५	१०	२०	२०	५०

नोट :

- प्रश्न निर्माण गर्दा निम्न तहका प्रश्न (ज्ञान, बोध र प्रयोग) तथा उच्च तहका प्रश्न (विश्लेषण, मूल्याङ्कन र सिर्जना) सबै तहका प्रश्नहरू र सबै एकाइको पाठयघण्टालाई ध्यानमा राखेर प्रश्न बनाउनुपर्ने छ ।
- अति छोटो प्रश्न १ अङ्क, छोटो प्रश्न २ अङ्क र लामो प्रश्न ४ अङ्कका दरले सोध्नुपर्ने छ ।
- स्वास्थ्यका् खण्डमा अङ्कभारमा २६ घटबढ नहुने गरी यस खण्डभित्रका एकाइहरूमा +- २ हुन सक्ने गरी प्रश्न बनाउन सकिने छ ।
- शारीरिक खण्डमा जम्मा अङ्कभार १२ घटबढ नहुने गरी यस खण्डभित्रका एकाइहरूमा +- २ हुन सक्ने गरी प्रश्न बनाउन सकिने छ ।
- सिर्जनात्मक कलाको खण्डमा जम्मा अकभार १२ घटबढ नहुने गरी यस खण्डभित्रका एकाइहरूमा +- २ हुन सक्ने गरी प्रश्न बनाउन सकिने छ ।

नमुना प्रश्न : कक्षा ६

विषय : स्वास्थ्य, शारीरिक तथा सिर्जनात्मक कला

(Subject: Health, Physical and Creative Arts)

पूर्णाङ्क : ५० **समय : २ घन्टा**

तलका सबै प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् । (Attempt all the following questions)

समूह (क) अति छोटा प्रश्न (Very short questions) १० × १ = १०

१. छालालाई किन ज्ञानेन्द्रिय भनिन्छ ? कुनै एउटा कारण लेख्नुहोस् ।

(Why is the skin called sense organ? Write a reason)

२ अस्थिपञ्जर प्रणालीको कुनै एक कार्य लेख्नुहोस् ।

(Write any one function of skeleton system.)

३ अस्पतालले प्रदान गर्ने अन्तरङ्ग सेवा भनेको के हो ?

(What is indoor service provided by hospital?)

४. शरीर निर्माण गर्ने कुनै दुई खानाको स्रोत उल्लेख गर्नुहोस् ।

(Mention any two sources of body building food.)

५. जङक फुड्स किन खानु हुँदैन ? कुनै एउटा कारण उल्लेख गर्नुहोस् ।

(Why junk food should not be eaten? Give a reason)

६. किशोरावस्थामा देखिने कुनै एक मानसिक परिवर्तन लेख्नुहोस् ।

(Write any one mental change observed during adolescence.)

७. भलिबल खेलको सुरुआत केबाट गरिन्छ ?

(From what does the volleyball game start?

८.बास्केटबल खेलको कुनै एक आधारभूत सिप लेख्नुहोस् ।

(Write any one basic skill of basketball game.)

९.कुनै दुईओटा द्वितीय रङहरूको नाम लेख्नुहोस् ।

(Write any two secondary colours.)

१०.सङ्गीत भनेको के हो ? ।

(What is music?)

समूह (ख) छोटा प्रश्न (Short questions) १० × २ = २०

११. अस्थिपञ्जर र मांशपेशी प्रणाली कसरी एकआपसमा अन्तरसम्बन्धित छन् ? कुनै दुई अन्तरसम्बन्ध प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

(How do skeleton and muscular systems are interrelated? Mention any two interrelationships.)

१२. मानसिक स्वास्थ्यको कुनै दुई महत्त्व लेख्नुहोस् ।

(Write down any two importance of mental health.)

१३. स्थानीय स्तरमा उत्पादन हुने खानेकुराहरूबाट सन्तुलित भोजन बनाउन सकिन्छ । कसरी ? कुनै दुई तरिका लेख्नुहोस ।

(Balanced diet can be prepared from locally productive and available foods. How? Write any two ways.)

१४. किशोरावस्थामा धूमपान, मद्यपान तथा लागुपदार्थको सेवन गर्दा विभिन्न समस्याहरू देखापर्छन् । यसबाट बच्न तपाईले कस्ता उपायहरू अपनाउनु हुन्छ ? कुनै दुई व्यावहारिक उपायहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

(During adolescence, smoking, alcoholism and abuse are seen as problems. Mention any two practical measures that you can adopt to escape from it.)

१५. कम्मरको व्यायामबाट बालबालिकाहरूको मांशपेशीको तन्दुरुस्ती बढाउन सकिन्छ, कसरी ? यसका कुनै दुई उपायहरू उल्लेख गर्नुहोस ।

(Muscle fitness of children could be developed through waist training. How? Mention any two ways of it.)

१६. पदयात्रा गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुनै दुई पक्षहरू लेख्नुहोस् ।

(Identify any two aspects to be considered while trekking.)

१७.“स्वस्थ्य रहनका लागि योगासन जरुरी मानिन्छ ।” यस भनाइलाई कुनै दुई तर्कहरूसहित पुष्टि गर्नुहोस् ।

("Yoga is considered an essential for good health." Justify this statement any two logics.)

१८.वस्तुको छपाइ गर्न सकिने कुनै दुई सरल तरिकाहरू लेख्नुहोस् । ।

(Write any two simple ways to print of any objects.)

१९.तपाईंलाई मन पर्ने कुनै गीतको दुई हरफ लेख्नुहोस् ।

(Write two lines of any song which you like most)

२० ."नृत्यले शरीरलाई स्वस्थ र स्फूर्ति बनाउँछ ।" । दुई तर्कसहित प्रष्ट्याउनुहोस् ।

("Dance makes the body healthy and smart". Clarify with two logics.)

समूह (ग) लामो प्रश्न (Long questions) **५ × ४ = २०**

२१.तपाईको विद्यालय वा घर नजिकै रहेको पानीको स्रोत प्रदूषित हुनाको मुख्य कारण पहिचान गर्नुहोस र समस्या समाधानको तीनओटा व्यावहारिक उपायहरू प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

(Identify the main cause of pollution of water source present nearby your school or home and present any three practical measures to overcome from it.)

२२. प्रदूषित खाना र पानीका माध्यमबाट रोगहरू सर्ने कुनै चारओटा तरिका लेख्नुहोस् । (Write any four mode of transmission of food and water borne diseases.)

२३.कुकुरले टोकेको मानिसलाई तपाईले कसरी प्राथमिक उपचार गर्नुहुन्छ ? कुनै चारओटा प्राथमिक उपचार लेख्नुहोस् ।

(How do you provide first aid to the victim of dog bite? Write any four first aids.)

२४. कबड्डी खेलमा रेडरले विपक्षबाट बच्नका लागि ध्यान दिनुपर्ने कुनै चारओटा पक्षहरु पहिचान गर्नुहोस् ।

(Identify any four aspects that the raider should pay attention in order to avoid opposition in the game of Kabaddi.)

२५. क्रस ह्याचिङ विधिबाट कुनै दुई वस्तुको छाया पारेर देखाउनुहोस् ।

(Show the shadow of any two objects by cross hatching method.)

तल दिइएका प्रश्न निर्माण गर्ने चेकलिस्ट नमुनाका लागि हुन् । ग्रिडअनुसारको सबै तह र प्रकारका प्रश्न समेट्ने गरी यस्ता अन्य चेकलिस्ट बनाई प्रश्न निर्माण गर्न सकिन्छ ।

Question construction check list-1

S.N.	Unit	Marks	K	U	A	HA	Total Marks
१.	मानव शरीर	४	1VS	1VS 1 S			26
२.	सामुदायिक स्वास्थ्य र मानसिक स्वास्थ्य	७	IVS 1S			L	
३.	पोषण र खाद्य सुरक्षा	४	IVS	1VS	S		
४.	रोग, सुरक्षा र प्राथमिक उपचार	७		L	L		
५.	यौनिक तथा प्रजनन् स्वास्थ्य	४	1VS			S	
६	शारीरिक व्यायाम र कवाज	२			S		12
७	एथलेटिक्स र साहसिक क्रियाकलापहरू	२		S			
८.	खेलहरू	६	2VS	L			
९	योग	२				S	
१०	कलाको परिचय, रेखाचित्र र रङ	४			L		12
११	छपाइ, माटाको काम, कोलाज र निर्माण	२	2VS				
१२	गायन र वादन	४		S	S		
१३	नृत्य र अभिनय	२				S	
		५०	10	16	14	10	50

Question construction check list-2

S.N.	Unit	Marks	K	U	A	HA	Total Marks
१.	मानव शरीर	४	S	2VS			26
२.	सामुदायिक स्वास्थ्य र मानसिक स्वास्थ्य	७	VS		S	L	
३.	पोषण र खाद्य सुरक्षा	४	VS	VS		S	
४.	रोग, सुरक्षा र प्राथमिक उपचार	७	VS	S	L		
५.	यौनिक तथा प्रजनन् स्वास्थ्य	४		L			
६	शारीरिक व्यायाम र कवाज	२		S			12
७	एथलेटिक्स र साहसिक क्रियाकलापहरू	२			S		
८.	खेलहरू	६	S	L			
९	योग	२				S	
१०	कलाको परिचय, रेखाचित्र र रङ	४			L		12
११	छपाइ, माटाको काम, कोलाज र निर्माण	२	VS	VS			
१२	गायन र वादन	४	2VS			S	
१३	नृत्य र अभिनय	२			S		
		५०	10	16	14	10	50

विशिष्टिकरण तालिका

कक्षा ८ **पूर्णांङ्क : ५०** **समयः २ घण्टा**

विषयः सामाजिक अध्ययन तथा मानव मूल्य शिक्षा

एकाइ	अति छोटो			छोटो			लामो		
	ज्ञान र बोध	पयोग र सिर्जनात्मक सिप	उच्च दक्षता	ज्ञान र बोध	पयोग र सिर्जनात्मक सिप	उच्च दक्षता	ज्ञान र बोध	प्रयोग र सिर्जनात्मक सिप	उच्च दक्षता
१. हामी र हाम्रो समाज	१(१)				१(३)				
२. हाम्रो मानव मूल्यमान्यता	१(१)	१(१)				१(३)			
३. नागरिक चेतना	१(१)								१(५)
४. सामाजिक समस्या , विकृति र समाधान		१(१)	१(१)	१(३)					
५. हाम्रो विगत				१(३)			१(५)		
६. हाम्रा आर्थिक क्रियाकलाप	१(१)	१(१)					१(५)		
७. हाम्रो पृथ्वी				१(३)				१(५)	
८. जनसङ्ख्या र यसको व्यवस्थापन						१(३)			
९. हाम्रो अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध र सहयोग			१(१)		१(३)				
जम्मा	४	३	२	३	२	२	२	१	१
	९ X१=९			७ X ३=२१			४ X ५=२०		

प्रश्नको किसिम	प्रश्न सङ्ख्या	जम्मा अङ्क भार
लामो उत्तर आउने प्रश्न	४	४ X ५ = २०
छोटो उत्तर आउने प्रश्न	७	७ X ३ = २१
धेरै छोटो उत्तर आउने प्रश्न	९	९ X १ = ९
जम्मा	२०	५०

द्रष्टव्यः उच्च दक्षतामा विश्लेषण, समालोचनात्मक चिन्तन, मूल्य र अभिवृतिसँग सम्वन्धित प्रश्नहरू सोध्नु पर्ने छ ।

कक्षा ६

विषय सामाजिक अध्ययन तथा मानव मूल्य शिक्षा

समुह (क)

अति छोटो उत्तर आउने प्रश्नहरू

१. तीनओटा महिला वडा अध्यक्षहरू भएको गाउँ कार्यपालिकामा कति जना महिला सदस्यहरू हुन्छन् ?

२. आत्मअनुशासन भनेको के हो ? एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।

३. चाडपर्वहरू मनाउनुका कुनै दुईओटा फाइदाहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

४ नेपालको संविधानले व्यवस्था गरेका मौलिक हकको सङ्ख्या लेखी धारा १६ मा व्यवस्था गरिएको मौलिक हक लेख्नुहोस् ।

५. तपाइँ बिरामी हुँदा तपाइँका अभिभावकले धामी झाँक्री बोलाएर ल्याउनुभयो । त्यस वेला आफ्ना अभिभावकलाई के भन्नुहुन्छ ?

६. घरेलु हिँसा बन्द गर्न के गर्नुपर्ला ? एक उपाय लेख्नुहोस् ।

७. भूमिको कुनै एक महत्त्व उल्लेख गर्नुहोस् ।

८. जल स्रोतको उपयोग कसरी गर्न सकिन्छ ? एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।

९. इन्टरनेटको प्रयोगबाट के फाइदा लिन सकिन्छ ? दुईओटा फाइदा लेख्नुहोस् ।

समुह ख

छोटो उत्तर आउने प्रश्नहरू **७X३=२१**

१० तपाइँको स्थानीय क्षेत्रको वातावरण संरक्षण गर्न तपाइँ के कस्ता क्रियाकलापमा संलग्न हुनुभएको छ ? तीन बुँदामा लेख्नुहोस् ।

११ तपाइँ घरमा एक्लै भएका वेला अपरिचित व्यक्ति आउनुभयो भने उहाँसँग के कस्ता व्यवहार गर्नुहुन्छ, लेख्नुहोस् ।

१२. विवाद भनेको के हो ? कक्षाकोठामा हुने विवाद समाधानका कुनै दुई उपायहरू लेखी संक्षेपमा चर्चा गर्नुहोस ।

१३. राणा शासनकालमा भएका कुनै तीन सामाजिक उपलब्धि उल्लेख गर्नुहोस् ।

१४. अक्षांश र देशान्तरबिचका तीन भिन्नता लेख्नुहोस् ।

१५. अव्यस्थित र असमान जनसङ्ख्या वितरणको उचित व्यवस्थापनका लागि तपाइँ कस्ता सुझाव दिनुहुन्छ ? बुँदागत रूपमा लेख्नुहोस् ।

१६. कोरोना भाइरसको प्रकोपबाट सुरक्षित हुनका लागि तपाइँले के के सावधानीहरू अपनाउनुहुन्छ ? कुनै तीन उपायहरू लेख्नुहोस् ।

समूह 'ग'

लामो उत्तरात्मक प्रश्नहरू **४X५=२०**

१७. "व्यक्तिले आफ्नो कर्तव्य पालना गर्नाले असल नागरिक बन्न सहयोग पुग्छ"। यस भनाइलाई उदाहरणसहित पुष्टि गर्नुहोस् ।

१८. नेपालको एकीकरणमा राजेन्द्रलक्ष्मीको योगदानको चर्चा गर्नुहोस् ।

१९. पर्यटन भनेको के हो ? नेपालमा पर्यटनको महत्त्व सम्बन्धमा सङ्क्षिप्तमा चर्चा गर्नुहोस् । १+४

२०. तपाईं बसोबास रहेको स्थानीय तहको रेखाङ्कित नक्सा बनाउनुहोस् र त्यसमा उपयुक्त सङ्केतसहित स्थानीय तहको केन्द्र, एक धार्मिक स्थल र आफ्नो विद्यालय देखाउनुहोस् । २+३